

KLAGANDE

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Stockholm
103 51 Stockholm

MOTPART

Ombud:

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 7 september 2011 i mål nr
1864-11, se bilaga A

SAKEN

Assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning
(LASS)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut. Försäkringskassan anför bl.a. följande. Det medicinska underlaget stöder inte bedömningen att

funktionshinder är så omfattande och innebär en sådan grad av betydande svårigheter att hon har rätt till assistansersättning. Försäkringskassan instämmer i vad som ordföranden i förvaltningsrätten har anfört i sin skiljaktiga mening i den överklagade domen.

anser att överklagandet ska avslås. Hon anför bl.a. följande. Hon skulle inte överleva utan sin makes insatser. Tidigare försök med exempelvis boendestödjare har prövats men endast resulterat i ökad ångest och att hon då tenderat att rymma oftare från hemmet. Under våren 2009 var hon inlagd för behandling. Under vårdtiden hann hon vänja sig något vid avdelningens rutiner. Trots detta vägrade hon att låta sig duschas av någon annan än maken. Den enda förbättring som kunnat visas är att hon börjat ta lite initiativ som att städa efter sig i samband med måltider. Det framgår av utredningen att hon är i behov av omfattande hjälp.

Försäkringskassan vidhåller sin inställning.

SKÅLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser framgår av den överklagade domen.

Försäkringskassans medicinske rådgivare uppgav i ett utlåtande den 1 december 2010 bl.a. följande. besvärar av ett uttalat posttraumatiskt stressyndrom med utveckling av mutism. Hon har således ingen verbal kommunikation och hon har svårigheter att ta egna initiativ till sin ADL. Utredningen visar att anpassade sig rätt

väl till miljön på avdelningen. Hon var lugn och visade även tecken på initiativförmåga. Det medicinska underlaget styrker ett stort och varaktigt funktionshinder men inte att det föreligger betydande svårigheter i den dagliga livsföringen så att det kan anses att har ett omfattande behov av stöd och service. Därmed uppfylls inte kriterierna för personkrets grupp 3.

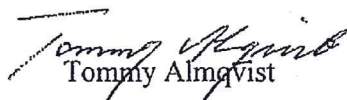
Kammarrätten gör följande bedömning.

Kammarrätten finner i likhet med vad som anförts i den skiljaktiga mening-
en till förvaltningsrättens dom att det inte framgår av utredningen att
har ett varaktigt funktionshinder av sådan omfattning som förorsakar sådana betydande svårigheter i den dagliga livsföringen eller ett sådant omfattande behov av stöd och service som avses i 1 § 3 punkten lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Försäkringskassans överklagande ska därför bifallas.

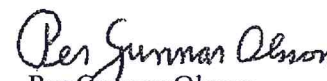
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4)

Leif Bergström

Tommy Almqvist

Per Gunnar Olsson
referent

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 3
Anna Jannert

DOM
2011-09-07
Meddelad i
Malmö

Mål nr
1864-11

Sida 1 (6)

Bilaga A

KLAGANDE

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Malmö
Box 14069
200 24 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 20 december 2010, se bilaga 1

SAKEN

Assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning, LASS

DOMSLUT

Förvaltningsrätten upphäver Försäkringskassans beslut och fastställer att omfattas av personkretsen enligt 1 § 3. LSS. Målet visas åter till Försäkringskassan för fortsatt prövning av hennes rätt till assistansersättning i enlighet med domskälen.

Dok.Id 66714

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 4522 203 20 Malmö	Kalendegatan 6	040-35 35 00 E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se	040-97 24 90	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

yrkar att hon ska beviljas assistansersättning i skälig omfattning och anför följande. Den försäkringsmedicinske rådgivaren har gjort fel bedömning. Hon varken visar eller har visat någon initiativförmåga över huvudet taget. Hennes hälsotillstånd försämras från dag till dag. Alla sjukvårdens handlingar i sin helhet samt ADL-analysen, läkarintyg och läkarutlåtanden visar motsatsen. Det är uppenbart att hon har ett stort och varaktigt psykiskt funktionshinder som förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen. Hon har ett omfattande behov av stöd och service och omfattande hjälp. Hon har vistats i koncentrationsläger i forna Jugoslavien under sju månader åtskild från övrig familj. Hon har sedan dess varit mutistisk. Under våren 2009 var hon inlagd för behandling. Det framgår av journalanteckningar att tidigare försök med exempelvis boendestöd-jare prövats men endast resulterat i ökad ångest och att hon då tenderat att rymma oftare från hemmet. Under vårdtiden hann hon vänja sig något vid avdelningens rutiner men trots detta vägrade hon att låta sig duschas av någon annan än sin make. Den enda förbättring som kunnat visas är att hon börjat ta lite initiativ som att städa efter sig i samband med måltider. Det framgår således av utredningen att hon är i behov av omfattande hjälp. Utan sin makes insatser skulle hon inte överleva. Försäkringskassan anser att hon har ett stort och varaktigt funktionshinder som inte beror på normalt åldrande men detta anses inte orsaka henne betydande svårigheter i den dagliga livsföringen. När det gäller rekvisitet betydande svårigheter i den dagliga livsföringen avses exempelvis oförmåga att klara vardagsrutiner som toalettbestyr och hygien, påklädning, mathållning, kommunikation och så vidare. Av utredningen framgår att hon behöver hjälp inom samtliga dessa områden. Vidare är det, när det gäller rekvisitet omfattande behov av stöd och service, inte bara tidsåtgången som ska beaktas, utan även kvalitativa aspekter. Detta kan innebära ett dagligt behov av långvarigt eller upprepat stöd men även insatser av speciell art, trots mindre tidsåtgång. Hen-

nes upprepade behov av stöd med duschningarna är ett exempel på ett sådant behov av återkommande insatser av mycket integritetskänslig karaktär som bör betraktas som omfattande. Integritetsaspekten förstärks ytterligare av hennes psykiska diagnos. Hon har dessutom behov på långt fler områden än bara i duschsituationerna. Mot bakgrund av utredningen i dess helhet kan den lilla initiativförmåga som hon visade under behandling under inga omständigheter medföra att hon inte kan anses ha ett omfattande behov av stöd och service på sådant sätt som den försäkringsmedicinska rådgivaren gjort gällande.

Försäkringskassan vidhåller sitt beslut och bestrider bifall till överklagandet.

DOMSKÄL

Lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS) upphörde att gälla den 1 januari 2011 enligt lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken. Av 1 kap. 3 § samma lag framgår att LASS alltjämt ska tillämpas i fråga om ersättningar och andra förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

Enligt 3 § LASS har den som omfattas av 1 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, utom i vissa fall, rätt att för sin dagliga livsföring få assistansersättning enligt LASS om han eller hon har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov under i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan.

Av 1 § LSS framgår att lagen innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt personer

1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,

2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller
3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Av förarbetena till LSS framgår att funktionshindren ska vara *stora*. Personkretsen enligt tredje punkten omfattar t.ex. människor med uttalade förlamningar eller svårartade eller invalidiserade effekter av sjukdomar som diabetes eller hjärt- och lungsjukdomar samt människor med grava syn- och hörselskador. Funktionshindren ska också vara varaktiga, dvs. inte av tillfällig eller mer övergående natur. Med betydande svårigheter i den dagliga livsföringen menas bl.a. att den enskilde inte på egen hand kan klara vardagsrutiner som toalettbestyr och hygien, påklädning, mathållning, kommunikation, förflyttning, sysselsättning och nödvändig träning eller behandling. Det kan också handla om att kunna göra sig förstådd eller att förstå sin ekonomi. Ett omfattande behov av stöd eller service kan vara behov av hjälp med toalettbesök, påklädning, matlagning, skrivning och läsning, kommunikation, förflyttning, sysselsättning och rekreation m.m. (prop. 1992/93:159 s 168 f).

Utredning

Av läkarutlåtande utfärdat den 30 december 2009 av specialistläkare : framgår bland annat att varit psykiskt frisk tills hon utsattes för traumatiska krigshändelser. Hon har sedan dess varit mutistisk. Hon behöver hjälp och stöd med allt. Hon har inte initiativ till ADL-aktiviteter eller kontakt med de fyra barnen. Hon klarar inte ens av att ta hand om sin egen hygien utan påminnelser och instruktioner, utan är helt apatisk. Hon talar inte och medverkar inte till någon kommunikation ens

med familjemedlemmarna. Hon förmår följa enkla instruktioner, så som att borsta tänderna.

Av analys av ADL-förmåga baserad på intervju med [redacted] make daterad den 29 april framgår att [redacted] inte kommunicerar, varken muntligen eller skriftligen. Hon tar inga egna initiativ till att äta och dricka utan behöver fysisk guidning och stöttning. Hon kan till största delen förflytta sig och gå självständigt men gör inte alltid detta själv utan behöver fysisk guidning och stöttning. Hon klarar av toalettbesök men gör det oftast inte själv. Hon kan klä på sig, men detta gör hon nästan aldrig själv. Hon kan sköta sin personliga hygien självständigt men gör det inte utan är i behov av fysisk guidning och stöttning. Hennes make sköter hushållsarbetet.

I journal fördd hos Psykiatriska kliniken i Eslöv under perioden 25 februari – 17 mars 2009 anges bland annat sammanfattningsvis att [redacted] var svår att motivera att stiga upp på morgonen samt har fått duscha med hjälp av maken då personalen inte förmått henne att gå in i duschen. Hon har gått med hjälp av personal till matsalen och ätit måltiderna. Hon har ofta suttit i korridoren och ibland i dagrummet på eget initiativ och också börjat ta lite initiativ själv, som att till exempel städa upp efter sig i samband med måltider.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

Frågan i målet är i första hand om [redacted] omfattas av någon av de i LSS uppräknade personkretsarna. Förvaltningsrätten delar Försäkringskassans bedömning att [redacted] inte omfattas av bestämmelserna 1 § 1. eller 2. LSS. Den utredning som föreligger i form av läkarutlåtande, ADL-bedömning samt journalanteckningar styrker emellertid enligt förvaltningsrättens mening att [redacted] har ett funktionshinder som medför såda-

na betydande svårigheter i den dagliga livsföringen, samt att hon är i så omfattande behov av stöd och service, att hon ska anses omfattas av personkretsen enligt 1 § 3. LSS. Försäkringskassan har således inte haft skäl att på denna grund avslå : ansökan om assistansersättning. Målet ska därför visas åter till Försäkringskassan för fortsatt prövning i vad mån hon uppfyller övriga förutsättningar för beviljande av assistansersättning enligt LASS.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3104/B)

Carl-Otto Berg
(skiljaktig, se bilaga 3)

I avgörandet har även nämndemännen Ulla Bökwall, Lina Myritz och Inga-Kari Seelback-Norin deltagit.

Jönköping omprövning 2
, 0771-524524

Datum
2010-12-20

Personnr

Omprövning av beslut om assistansersättning

Beslut

Försäkringskassan ändrar inte beslutet som fattades den 29 juli 2010.

Beskrivning av ärendet

Försäkringskassan beslutade den 29 juli 2010 att inte får assistansersättning.

Du har som ombud begärt omprövning av beslutet. Du anser att har ett stort och varaktigt funktionshinder, hon behöver vård och stöd hela tiden. Du anser att hon tillhör personkrets tre.

Du hänvisar till följande handlingar.

- Läkarutlåtande, 2009-12-30, , Överläkare Psykiatriska kliniken, Eslöv.
- Intyg, 2010-05-10, , Psykiatri Skåne.

Försäkringskassans motivering

För rätt till assistansersättning krävs att personen tillhör den personkrets som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. För att beviljas assistansersättning krävs att behovet av personlig assistans för de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka.

Personkretsen enligt LSS är:

1. personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

tillhör varken första eller andra gruppen enligt LSS personkrets.

Enligt bedömning av försäkringsmedicinsk rådgivare, 2010-12-01 bedöms ha ett stort och varaktigt funktionshinder som inte beror på normalt åldrande. Funktionshinder bedöms utifrån det medicinska underlaget inte vara så stort och orsaka sådana betydande svårigheter i den dagliga livsföringen som förutsätts i bestämmelsen. Bedöms därmed inte ha ett omfattande behov av stöd och service.

Alla angivna kriterier ska vara uppfyllda för att lagen ska vara tillämplig avseende den tredje gruppen. Kriterierna går emellertid inte att helt självständigt bedöma var för sig, eftersom de påverkar varandra.

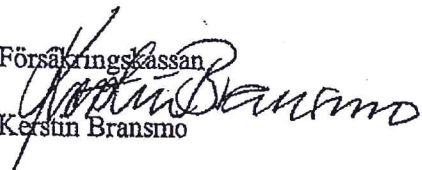
Försäkringskassan vidhåller bedömningen att hon inte heller tillhör den tredje gruppen enligt LSS personkrets varför rätt till assistansersättning inte föreligger.

De uppgifter som du har lämnat i din begäran om omprövning samt synpunkter som har framförts i samband med kommunikering av försäkringsmedicinsk bedömning har beaktats. Det har emellertid inte framkommit något vid omprövningen som ändrar den bedömning som Försäkringskassan har gjort i tidigare beslut. Beslutet ändras inte.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på 9 a § lagen (1993:378) om stöd och service till vissa funktionshindrade och 3, § lagen (1993:389) om assistansersättning samt 17 § samma lag jämförd med 20 kap. 10 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Försäkringskassan

Kerstin Bransmo

Postadress Box 2024, 550 02 Jönköping	Besöksadress	Telefon 0771-524524	PlusGiro
E-post kundtjänst@forsakringskassan.se	Internetadress www.forsakringskassan.se	Telefax 010-117 35 99	Org.nr

Carl-Otto Bergs skiljaktiga mening.

Av utredningen framgår att i väsentligen självständigt kan klara de flesta moment i sin tillvaro och att hennes hjälpbehov till största delen består av påminnelser och igångsättning. Av de journalanteckningar som fördes vid den psykiatriska kliniken i Eslöv framgår vidare att hon visat på en ökande initiativförmåga. Mot denna bakgrund visar inte utredningen att har ett varaktigt funktionshinder av en sådan omfattning som förorsakar sådana betydande svårigheter i den dagliga livsföringen eller ett sådant omfattande behov av stöd och service som avses i 1 § 3. LSS. Överklagandet ska därför avslås.

Du kan överklaga beslutet

Om du anser att det här beslutet är fel kan du överklaga det hos förvaltningsrätten. Du ska skriva till förvaltningsrätten, men lämna eller skicka skrivelsen till Försäkringskassan. Ange vilket beslut du vill överklaga, hur du vill att det ändras och varför. Skriv också ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer. Brevet ska vara undertecknat av dig.

Om du anlitar ombud ska en fullmakt i original skickas med. Ombudet kan då underteckna överklagandet i stället för dig.

Försäkringskassan måste få brevet inom två månader från den dag som du har tagit del av beslutet. Ditt överklagande kommer sedan att skickas till förvaltningsrätten.

Ett överklagande ska skickas till Försäkringskassan, Omprövningsenheten, Box 2024, 550 02 Jönköping.

Information

" Informera om när pengarna kommer eller något annat som kan vara viktigt för den försäkrade att veta i samband med detta beslut. "

Postadress Box 2024, 550 02 Jönköping	Besöksadress	Telefon 0771-524524	PlusGiro
E-post kundtjänst@forsakringskassan.se	Internetadress www.forsakringskassan.se	Telefax 010-117 35 89	Org.nr